

Levanger kommune
Rådmannen

Tertialrapport Levanger kommune

Gjennomføring av strategiene i Kommuneplanens samfunnsdel

Kommunens økonomiske situasjon

pr. 30.04.2017

Levanger, 1. juni 2017

1.	INNLEDNING	3
2.	SAMFUNNSMÅL OG STRATEGIER I KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL.....	4
3.	STATUS TJENESTEPRODUKSJON	5
3.1	Oppvekst.....	5
3.2	Helse og omsorg.....	9
3.3	Samfunnsutvikling.....	12
3.4	Handlingsplan drift.....	17
4.	STATUS ØKONOMISK DRIFT. UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER	24
4.1	Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.04.2017	24
4.2	Budsjettjusteringer drift	27
4.3	Økonomi, situasjonen i driften.....	29
5.	INVESTERINGER.....	33
5.1	Status investeringer.....	33
6.	FINANSFORVALTNING	34
6.1	Kort sammendrag.....	34
6.2	Avviksanalyse låneportefølje – nøkkeltall.....	35
6.3	Stresstest	36
7.	ORGANISASJON.....	37
7.1	Sykefravær	37

1. INNLEDNING

Rapporten avlegges i henhold til økonomireglement for Levanger kommune.

Regnskapet pr. 30. april er vurdert mot årets budsjett, regnskap pr. 30.april 2016 og prognose for årsregnskap.

Regnskapet pr utgangen av 1. tertial viser at den kommunale drifta i det alt vesentlige holder seg innenfor vedtatte budsjetttrammer. Imidlertid er det innenfor enkelte områder enkelte økonomiske utfordringer. Dette gjelder i særlig grad institusjonstjenesten som på bakgrunn av forsinkede åpninger av Staup helsehus og Stokkbakken omsorgssenter har pådratt seg større driftskostnader enn budsjettet i 2017. Samtidig er også kostnadene knyttet til utskrivningsklare pasienter høyere enn budsjettet. Også et par områder innen oppvekstsektoren varsler økonomiske utfordringer, men i mindre grad enn institusjonstjenesten. Rådmannen ber alle enheter styre mot et forbruk på 99 % i 2017 for å ved utgangen av året kunne levere et samlet regnskap for kommunen innenfor de rammer kommunestyret har satt. Det kan i år ikke forventes at kommune-Norge skal oppleve samme vekst i skatteinngangen som i 2016, snarere en redusert vekst i forhold til prognosene i statsbudsjettet. Rådmannen foreslår en rekke budsjettendringer innenfor både drifts- og investeringsbudsjettet for å tilpasse budsjettet til dagens drift. Endringer skyldes i det alt vesentligste endrede forutsetninger i forhold da budsjettet ble vedtatt i september 2016.

Levanger har i første kvartal en langt lavere vekst i folketallet enn i fjor. En økning på 10 innbyggere gjør at folketallet pr. 01.04.17 er 19 902. Kommunen nærmer seg innbygger nummer 20 000, og det forventes at denne milepælen nås i 2. halvår 2017. Selv om befolkningsveksten var lav i første kvartal, vurderer rådmannen det likevel som at Levanger kommune fortsatt er inne i en fin «flyt». Som en minsteinntektskommune må en likevel hele tiden arbeide kontinuerlig med omstilling og utvikling for å møte framtidens behov med trange budsjetttrammer.

Etttersom det etter at budsjettet for 2018 var vedtatt ble bestemt at samkommunen skulle oppløses i løpet av dette året, må det påregnes en del «pukkelkostnader» som ikke er budsjettet. Rådmannen vil komme nærmere tilbake til dette ved 2. tertialregnskap.

2. SAMFUNNSMÅL OG STRATEGIER I KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Samfunns mål

- Våre kommuner er gode samfunn å leve i hele livet, og alle føler seg som en verdsatt del av fellesskapet
- Alle barn får en best mulig start på livet
- Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse og trivsel
- Våre kommuner er en utviklingskraft i en bærekraftig og robust del av Midt-Norge

Strategier

A) Sikre en bærekraftig politikk

- Prioritere forebygging og tidlig innsats
- Prioritere tiltak som favner store deler befolkningen
- Sikre at kommunal innsats prioriteres etter innbyggernes behov
- Legge til rette for et innovativt og lønnsomt arbeids- og næringsliv og økt matproduksjon
- Ta tydeligere ansvar for miljø- og klimautfordringene
- Mobilisere lokalsamfunnets ressurser gjennom åpenhet, medvirkning fra innbyggere og gjennom samspill og allianser med kunnskapsinstitusjoner, næringsliv, frivillighet og offentlige aktører
- Sikre helhetsløsninger, koordinerte arbeidsprosesser og fremtidsretta og kunnskapsbaserte tjenester
- Avstemme politikk og tjenesteproduksjon gjennom forpliktende, helhetlig og økonomisk bærekraftig planverk
- Bidra til bærekraftig utvikling av regionen med vekt på infrastruktur, næringsliv og samarbeid med andre kommuner.

B) Prioritere en god start og mestring hele livet

- Prioritere barns oppvekstvilkår og muligheter for å mestre livet
- Legge til rette for inkludering, trygghet og deltakelse i sosiale fellesskap
- Prioritere virkemidler som reduserer sosiale ulikheter i helse og livsvilkår
- Legge til rette for og stimulere til sunne levevaner
- Vektlegge innbyggernes egne ressurser og erfaringer i tjenesteytingen
- Vektlegge familie- og nettverksperspektiv som arbeidsform
- Ha et nært og likeverdig samarbeid med innbyggerne
- Forbedre læringsresultatene i skolen
- Arbeide for et godt og inkluderende arbeidsliv
- Gi alle innbyggere mulighet for kulturopplevelser

C) Skape rause og robuste livsmiljøer

- Bygge opp under gode nærmiljø
- Utvikle aktive og mer kompakte senterområder i de ulike delene av kommunene
- Stimulere til vakre og levende sentra og sikre arealer til trygge grøntområder, møteplasser og tilrettelagt infrastruktur
- Gjøre det enklere og mer attraktivt å gå og sykle
- Legg til rette for lek, aktivitet, kultur- og naturopplevelser og fritidstilbud for alle uavhengig av alder og funksjonsnivå
- Tilrettelegge for differensierte botilbud som svarer til innbyggernes behov
- Stimulere til at innbyggerne tar bedre vare på hverandre og sine omgivelser
- Legge til rette for kontinuitet og robusthet i frivilligheten, og tydeliggjøre ansvarsdeling og samspill mellom frivillige, offentlige og private aktører
- Bygge opp under utvikling og innovasjon som naturlig i organisasjon og samfunn
- Styrke identitet og attraksjonsverdi gjennom satsing på våre fortrinn og særpreg

3. STATUS TJENESTEPRODUKSJON

3.1 Oppvekst

Ved 1. tertial melder alle tjenestene om drift i samsvar med vedtatte planer, og alle, med noen unntak, er i rute med hensyn til budsjett. Det er midt i andre del av skole- og barnehageåret, og driften er stabil med tanke på at lønn og andre kostnader er kjente størrelser. I denne perioden jobbes det med oversikter over driftsbetingelser for neste skole- og barnehageår i form av hovedopptak for barnehagene og innskrivning i skole. Enkeltvedtak vedrørende spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning, samt alderssammensetning ved den enkelte skole og barnehage legger premisser for hvordan ressursene skal (om)fordes fra august 2017. Dette er en spesiell situasjon for skoler og barnehager, ettersom driften influerer på to årsbudsjett. Innenfor oppvekst preges også helsetjenestene for barn og PPT av dette, ettersom det skal utarbeides sakkyndige vurderinger, gjennomføres 6-årskontroller og avvikles en rekke samarbeidsmøter for å legge premisser for gode overganger. Det jobbes mot generelle og spesifikke målsettinger innenfor alle tjenestene, og det meldes som alltid om stor etterspørsel i hjelpetjenestene og høyt arbeidstrykk i skoler og barnehager. Kommunen er oppmerksom på ventelister og fristoverskridelser (PPT og Barnevern), som bør og skal unngås. Til tross for at driften i denne perioden er relativt stabil, dukker det kontinuerlig opp krevende enkeltsaker, miljøutfordringer, ressursproblemer og andre ledelsesutfordringer. Dette håndteres fortløpende. Det jobbes samtidig med organisasjons- og endringsspørsmål for å nå langsiktige og strategiske mål for å bedre strukturer, prosesser og resultater.

Nye Nesheim skole startet opp høsten 2016, og er godt i gang, selv om det vil ta en tid å bli skikkelig inn. Bygging av Ytterøy skole, barnehage og samfunnshus er så å si i rute, og det forventes innflytting ved juletid 2017. Det jobbes med å utvide kapasiteten på de kommunale barnehagene, og kommunen har kjøpt 1 barnehage (Høgberget), og det er avtalt leie av nye lokaler fra Casa Musica for de neste fire år. Samtidig jobbes det med planlegging av nybygg på Skogn og Frol.

Prosessplanen for Familiens hus ble vedtatt av Driftskomiteén i mars, og det er nedsatt en tverrfaglig prosjektgruppe som skal jobbe parallelt med bygg og faglig fundamentering. Prosjektet deltar i følgeforskning via «Sko-studien» (Norges Arktiske universitet), som bidrar med faglig støtte. Fra Nord universitet bidrar en stipendiat med tema «familiens hus» som en del av ressursgruppen.

Tidlig og tverrfaglig innsats er prioritert og er nedfelt i planverket innenfor både oppvekst og helse i Levanger kommune. Kontrollutvalget har bestilt en utredning fra KomRev vedrørende «tidlig innsats» i opplæringen i Levanger kommune. Det er gjennomført flere møter med skoler, barnehager, PPT, helsetjenester og skoleeier i perioden. Rapport blir lagt fram i kontrollutvalget i juni 2017.

Det er gjennomført en evaluering av prosedyren for overgang mellom barnehage og skole i perioden. Evalueringen konkluderte med at det er behov for en ny og noe forenklet prosedyre,

ettersom den eksisterende er for omfattende og tidkrevende i forhold til nytten. Dette arbeidet starter høsten 2017.

Det ble startet utarbeidelse av lokal handlingsplan vedrørende seksuelle overgrep. Arbeidet startet på barnehagesiden, men ble stoppet for å inkludere skolesiden, ettersom det er et stort behov for klare retningslinjer for dette både i skoler og barnehager.

Skole felles

Skole felles ivaretar blant annet egenandel for kurs/videreutdanning for lærere, grunnskoleopplæring og spesialundervisning for barn i fosterhjem, spesialundervisning ved private skoler og gratis SFO-tilbud for barn med nedsatt funksjonsevne fra 4. klasse. Levanger kommune betaler for 21 elever bosatt i fosterhjem i 11 kommuner. Samtidig har kommunen inntekter fra 9 kommuner og 22 elever som bor i fosterhjem i Levanger kommune. Kommunen betaler spesialundervisningen for 30 elever i 3 privatskoler.

I alt 35 lærere søkte på videreutdanning gjennom den statlig initierte ordningen «kompetanse for kvalitet» (46 i 2016). 15 lærere har fått søknadene godkjent av skoleeier og utdanningsdirektorat, og begynner høsten 2017. Ytterligere 7 lærere får tilbud om veilednings- og mentorutdanning. Denne kompetansen er et krav fra Nord universitet for lærere som skal ta imot studenter ved praksisskolene, og prioriteres derfor særskilt fra kommunen. 25 lærere avslutter sitt videreutdanningsår i juni. Rektor ved den enkelte skole har ansvar for å holde oversikt over skolens behov, samt for å motivere lærere til å ta videreutdanning innenfor denne ordningen.

Barnehage felles

Barnehage felles omfatter i hovedsak driftstilskudd og tilretteleggingstilskudd for barn med nedsatt funksjonsevne i både private og kommunale barnehager. Det er et stort sprik mellom søknader for tilretteleggingstilskudd og tilgjengelige midler.

Kommunale barnehager og barnehagemyndigheten

Enheten har ansvar for de 7 kommunale barnehagene og det spesialpedagogiske barnehageteamet (9 ansatte). Det er fullt belegg i barnehagene, og i forbindelse med opptak for barnehageåret 2017-18, har det vært utfordringer med å sikre plass til alle. Kapasiteten for de kommunale barnehagene er utvidet gjennom leie av Casa Musica barnehage (blir Leirabekken barnehage). Disse plassene vil i hovedsak disponeres av Innvandrer-tjenesten, og driften forventes å bli supplert av integreringstilskudd. Kommunen har kjøpt Høgberget barnehage, som blir en del av Momarka barnehage fra høsten. Det er inngått leieavtale om lokaler i forsamlingshuset ved Ekne barnehage, der det opprettes en ny avdeling/utegruppe fra høsten. For tiden foregår det utredninger av det kommunale barnehagetilbudet på Skogn, hvor bygging av ny barnehage er en del av dette, jf vedtatt barnehagebruksplan. Bygging av Ytterøy barnehage er i rute, og åpnes i løpet av 2017.

Utviklingen på barnehagefeltet viser at kommunen er på rett veg når en sammenligner med målene i kommunedelplanene for oppvekst, helse, samt kommuneplanen samfunnsdel. Det er et godt samarbeid om kompetanseutvikling mellom de kommunale og de private barnehagene.

Hovedtema for barnehagemyndighetens tilsyn handler om barnehagens årsplan og strategi for implementering av ny rammeplan for barnehager. Fem barnehager (kommunale og private) får kommunalt tilsyn våren 2017. Det pågående tilsynet med alle kommunale og private barnehager etter «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler (jf Folkehelseloven)» fortsetter i 2017, med et særlig fokus på inneklima.

Barn og familie (BaFa) (Barnevern, Helsestasjons- og skolehelsetjenesten, PPT)

Ny enhetsleder ble ansatt 01.02.17, og det tar tid å bli kjent med tjenesteområdet og ansvarsoppgaver. Det er høyt fokus på samordnet kompetansebygging og samhandling på tvers innenfor tjenestene i BaFa. Det er også et særlig fokus på prosjektarbeidet med Familiens hus. Ett av utviklingsområdene er psykologtjenester i kommunen. Det er innledet et samarbeid med Psykisk helse og oppfølgingstjenesten om en felles familiepsykolog, etter at kommunen fikk tilskudd fra Fylkesmannen til en tredje stilling. Dette er også et faglig ønske fra begge enheter, ettersom det er et stort potensiale med hensyn til samhandling og koordinering på familiesiden.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten ble etter statlig tildeling via rammetilskudd styrket med 1,3 årsverk fra 2016, og ytterligere 1,4 årsverk fra 2017. Økningen i 2017 brukes til ett årsverk helsesøster i skolehelsetjenesten og 0,4 årsverk jordmor på helsestasjon 0-5 år. Styrking av jordmorressursen fører til at retningslinjene for barselomsorgen med tidlig hjemmebesøk kan følges i større grad, og dette er meget viktig med hensyn til tidlig innsats. Styrking av skolehelsetjenesten vil i stor grad beholdes de mindre skolene, der stillingsstørrelsene har vært små ut fra elevtall, men hvor behovet for nærvær av skolehelsetjeneste likevel er ganske stort. HPV-vaksineringa av unge jenter blir gjennomført på ettermiddagstid etter oppsatt plan. Det er stor pågang, og hittil i år er det satt godt over 600 vaksiner.

Barneverntjenestens kvartaloversikt viser at det kom 83 nye meldinger (73 samme periode i 2016), hvorav 15 (6 i 2016) ble henlagt, og det var kun én fristoverskridelse. 52 undersøkelser er avsluttet, hvorav 2 hadde fristoverskridelse. 17 av meldingene har handlet om vold og overgrep, og det har i inneværende kvartal også vært en markert økning i antall meldinger vedrørende gravide med rusutfordringer. Disse sakene har høyeste prioritet.

Barneverntjenesten har endret teamstrukturen fra årsskiftet, og tjenesten består nå av fire team; undersøkelse, tiltak, omsorg og EM (enslige mindreårige flyktninger). Endringen er gjort for å redusere sårbarhet ved sykdom og permisjoner, sikre kompetanse, og alt i alt forhindre fristoverskridelser.

Fra 2016 overtok barneverntjenesten ansvaret for bosetting av enslige mindreårige flyktninger. En egen bolig for dette sto klar høsten 2016 (Bergvingården). Boligen har plass til 6 enslige mindreårige, og er også en samlingsbase for enslige mindreårige som er bosatt på hybel eller hos vertsfamilier i

Levanger. I etterkant er finansieringsordningen endret ved at refusjonsordningen er fjernet. Kommunen mottar nå et tilskudd pr. mindreårig som bosettes, gradert etter hvilken måned ungdommen kommer til kommunen. Levanger er forespeilet et lavere antall av disse i år, enn hva kommunen ble forespurt om i fjor.

Pedagogisk, psykologisk tjeneste (PPT): Tjenesten fikk henvist 58 nye saker i løpet av første tertial. Det er høyere antall enn samme periode i fjor. Pr 30.04.17 var det 14 barn på venteliste, men det arbeides nå særlig målrettet for å slette alle ventelister. PPT ble styrket med 0,5 stilling gjennom omfordeling av budsjettet for Barn og familie fra januar 2017. Styrkingen muliggjorde at PPT kan opprettholde og videreutvikle lavterskelarbeidet i skolene gjennom økt tilstedeværelse. Både skolene og PPT har evaluert tilbudet til å være svært vellykket, til tross for at tilbudet fremdeles ikke står i forhold til behovet. Det er stor etterspørsel etter veiledning på skolene, og det er behov for å endre praksis på viktige områder for å oppnå målet om bedre inkludering og mindre spesialundervisning. Dette vil skape gode sirkler med mindre bundet tid til sakkyndighetsarbeid, samtidig som det frigjøres mer tid til veiledning. Det er videre behov for en styrking av kapasiteten på barnehagesiden i PPT, blant annet som følge av nye krav i barnehageloven med hensyn til tidlig innsats, og dette vil bli tatt med inn i økonomiplanarbeidet for 2018-21.

Kommunale grunnskoler

Dette skoleåret er det registrert 2397 elever i grunnskolen i Levanger, fordelt på 106 klasser. Beregninger for høsten 2017 viser et elevtall på 2402 elever (kommunale grunnskoler) og 110 klasser. Ungdomstrinnene ved Skogn b/u og Levanger U må samtidig ta høyde for 6 færre lærerstillinger som følge av at den statlig finansierte forsøksordningen med større lærertetthet på U-trinn nå avsluttes etter fire år. Samtidig økes det øremerkede tilskuddet for økt lærertetthet for 1.-4. trinn med 1,3 mill til totalt 4,65 mill for 2017.

I januar mottok kommunen den første rapporten om «skolebidragsindikatorer», som i korthet viser i hvor stor grad skoler er i stand til å kompensere for sosiale forskjeller i elevgrunnet, basert på kjente levekårsindikatorer, nasjonale prøver og kartlegginger. I rapporten var det ingen store overraskelser, og noen skoler viste meget gode resultater.

Dette skoleåret har alle skoler vært involvert i fellessatsingen «levangerskolen». Det er valgt ut noen områder som alle skolene skal arbeide med, og en felles strategi for å utvikle levangerskolen som konsept er under utarbeidelse. «Kvalitetsplan for levangerskolen» skal danne grunnlag for en årlig rapport til skoleeier (kommunestyret). Målet er at strategien skal vise hvordan levangerskolen gjennom felles innsats vil styrke kvaliteten på utvalgte områder ved alle skoler i Levanger. Høsten 2016 var alle skolelederne på studietur til Drammen for å lære av «drammensskolen», og våren 2017 var alle i Stavanger for å lære av «stavangerskolen». Studiereisene har vært meget givende og inspirerende. Felles utviklingsprosjekt i 2016/17 og 2017/18 er «vurdering for læring»- et toårig læringsløp for lærere og ledere. Det er gjort et grundig forberedelsesarbeid med alle ledere og plasstillitsvalgte våren 2017.

Tema for kommunalsjefens skolemøter våren 2017 er «Nasjonale prøver- forberedelse, gjennomføring og oppfølging». Ledere, lærere og elever «intervjues» om dette ut fra sitt ståsted, og målet er en felles praksis/standard på dette arbeidet. Et annet område er felles praksis på elevpermisjoner, og ny, lokal forskrift vil bli lagt fram for driftskomiteen i juni.

Det er i første tertial satt i gang et prosjekt under tittelen «Framtidig organisering av opplærings- og omsorgstilbudet for barn og unge med omfattende hjelpebehov i Levanger kommune». Bakgrunnen for dette er dagens avdeling «TOA» ved Frol barneskole. Dette er et meget godt tilbud for mange, men det er uklare forhold rundt «inntak» og vurdering av hvem som skal ha plass og prioriteringen er uoversiktlig. Det er behov for å avklare sammenheng mellom helsetilbud og opplæringstilbud, og hvordan sikre både læring/utvikling og helse/omsorg/pleie. Det er videre behov for å vurdere sammensetning av helsepersonell og pedagoger. Hovedmålet er å ha tilbud for barn og unge med omfattende hjelpebehov, som samtidig ivaretar samarbeid med nærskolen. Gruppen skal levere rapport i november 2017.

Levanger er en universitetsby, og kommunen er vertskommune for fakultet for lærerutdanning. Det er gjort et forberedende arbeid i samarbeid med Nord universitet for å avklare muligheter for å etablere «universitetsskoler» og «universitetsbarnehager» i Levanger, slik som eksempelvis Tromsø og Trondheim har. Etablering av universitetsskoler vil også være en del av Levanger kommunes FoUI-strategi.

Samtlige skoler melder om behov for en mobilisering for å håndtere «den digitale skolehverdag». Det er mangel på maskinvare for elever, og det er et stort kompetansespråk blant lærere og ledere. Alle nasjonale prøver er nå heldigitale, og stadig mer av lærestoff og oppgaver hentes fra digitale kilder. Det pågår nå kartlegginger av behov for nyinvesteringer, utskiftninger og behov for opplæring. Ny lokal læreplan for IKT er under innføring våren 2017.

De fleste grunnskoler i Levanger følger kursrekken *Språklig mangfold og læring*, et opplegg i regi av skoleeier og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag som startet høsten 2016. Kursrekken går over to år. Kurset gis til skoler fra flere kommuner, og er finansiert av Fylkesmannen og en egenandel fra kursdeltakere utenfor kommunen.

3.2 Helse og omsorg

Første tertial har vært preget av omstillinger på flere områder. Det vil være feil å si at dette ikke har påvirket tjenestene, men det faktum at to sykehjem er avviklet og beboere og ansatte flyttet i løpet av få timer uten at det ble registrert klager eller misnøye må bety at denne delen har vært godt planlagt og gjennomført. Forskyving av tidspunkter for ferdigstilling av nye bygg har bidratt til noen økonomiske konsekvenser ved at driften har blitt forlenget ved både Skogn Helsetun og Breidablikktunet. I påvente av at kapasiteten økes når sykehjemsdelen på Breidablikktunet gjenåpnes som heldøgns omsorgsplasser, vil det være en knapphet på plasser som igjen presser hjemmetjenestene og gjør terskelen litt høyere for å få heldøgns omsorgstjenester. Dette fører

igjen til at pasientene som får plass er mer pleietrengende, og at alle tilgjengelige senger i kommunen blir brukt. Dette påvirker i sin tur bemanningsplaner og kompetansebehov på en slik måte at det lett genererer merforbruk av vikarer. 2017 har så langt tydeliggjort behovet for større kapasitet.

Kommunen har hatt en utfordring med mangel på fastleger, men dette ser nå ut til å være løst. Det vil bli lagt fram sak til Formannskapet i juni.

Staup Helsehus har vært i drift siden januar og dekker akkurat nå også behovet som mange har for en heldøgns omsorgsplass i påvente av gjenåpningen av Breidablikktunet. I hele helseområdet har det vært et økt fokus på mestring, - noe som vil gjøre det enklere for mange å bo i egen bolig vesentlig lengre. Summen av utfordringer fordrer imidlertid et økt fokus på kapasitet og de økonomiske og praktiske konsekvenser dette må få. Kompetansekrav og kvalitet på tjenestene reguleres i stadig større grad av lov og forskrift slik at kommunens handlingsrom innsnevres enda mer. Det arbeides ellers hele tiden med å gi tjenester til alle som har en rettighet etter lovverket og endre innretningen på tjenestene etter behov og endringer i lover og forskrifter. Kommunen utfordres hele tiden på å kunne ta unna for en økende produksjon i spesialisthelsetjenestene. Dette merkes særlig godt når kapasiteten på heldøgns omsorgsplasser er redusert.

Noe av kapasiteten blir heller ikke utnyttet da det tar alt for lang tid å klargjøre omsorgsplasser etter utflytting. Pr. dato er det tre tomme rom ved Levanger bo- og aktivitetssenter og flere rom ved Stokkbakken som venter på klargjøring før de kan tas i bruk.

Det ses en utvikling mot større behov for kommunale tjenester i forbindelse med tjenester til alvorlig syke barn og til terminalpleie i heimene. Det arbeides også med å utvikle samhandlingsarenaer for læring- og mestringstiltak og informasjon.

God kompetanse i saksbehandlerleddet sikrer ofte en god vurdering i forhold til behovene og utmålingen av tjenester. Dette er med på å sikre at tjenestene skal holde en god nok kvalitet. Når det kommer til utvikling så er det mange krevende momenter foran oss, men i det store bildet ser det ut til at Helse og omsorg har et godt utgangspunkt for den videre utviklingen som fortsatt må ta høyde for større ansvar for enda flere oppgaver.

NAV

Enhetens tjenester utføres i henhold til lov og forskrift. Det er en bedring i arbeidsledigheten i fylket og i kommunen, samtidig er det flere langtidsledige, flyktninger og unge som faller utenfor.

Økonomisk sosialhjelp er ytelser og tjenester som kommunen er forpliktet til å ivareta.

Sammenlignet med andre kommuner har Levanger lavere ledighet og kostnader knyttet til økonomisk sosialhjelp. NAV Levanger har for tiden færre deltakere på kvalifiseringsprogrammet enn planlagt. NAV har videre organisert et eget ungdomsteam for å sette fokus og sikre kvalitet på oppfølging av denne gruppen. Tiltaket med en øremerket ressurs til oppfølging av langtidsledige flyktninger er videreført i 2017, og det jobbes med planer om å etablere et eget flyktningeteam i NAV Levanger. Vedrørende aktivitets-/arbeidskrav iht. økonomisk sosialhjelp, har enheten et

samarbeid med Enhet Hjemmetjenester om praksis 3 dager i uken for brukere i målgruppen. Målet er å gi et aktivitetstilbud på kort varsel for en begrenset periode (dette for avklaring og i påvente av andre tiltak).

Hjemmetjenesten

Siden årsskiftet har tjenesteproduksjonen økt med 233 timer i uka, tilsvarende 6,3 %. I perioden uke 11 til uke 17 har den stabilisert seg.

Det er startet en jobb med å endre måltidsrutinene i kommunen, noe som har medført endring i turnus blant annet ved avdeling for kjøkkentjenester. Dette er en ønsket dreining som flere av avdelingene vil implementere. For øvrig er kjøkkentjenesten inne i en krevende periode med dårlig tilrettelagte produksjonslokaler og flere leveringspunkter, som utfordrer avdelingen.

Skogn helsetun ble avviklet 25. april og Stokkbakken omsorgssenter ble åpnet og 29 nye beboere flyttet inn. Antallet timer tjenester er ikke helt avklart enda. Åsveien 7 har i 1. tertial blitt avviklet og beboere har fått nye bosted.

Enheten har gjennomført flere større kompetansehevingstiltak i løpet av 1. tertial, med bakgrunn i flere avvik og tilsyn. Dette har gitt en merkostnad, og i denne sammenheng nevnes kurs i kommunikasjon, etikk og dokumentasjon i samarbeid med Innherred Prosti og kurs i sykepleieprosesser sammen med Nord universitet.

Psykisk helse- og oppfølgingstjenesten opplever et økende press på tjenestene og i løpet av våren er det blant annet avdekket flere unge gravide rusmisbrukere som har krevd tett oppfølging og tiltak.

Sykehuset Levanger stengte sitt bassengtilbud i mars, dette medført at ergo-/fysioterapiavdeling for voksne måtte finne alternative tilbud. Dette ble opprettet ved bassenget på Skogn barne- og ungdomsskole. Avdelingen vil nå se på muligheten for å utvikle og eventuelt utvide dette tilbudet.

For øvrig fortsetter utviklingen med større og mer krevende oppdrag for enheten på områdene terminalpleie, medisinsk behandling og rehabilitering. For å sikre god og forsvarlig tjeneste, kvalitet, kompetanse og kapasitet har det i perioder vært påkrevet med styrket bemanning. 1. tertial har vært krevende for avdelingsledergruppen i enheten. Mange endringer har medført betydelig større belastning på avdelingslederne enn vanlig gjennom økte behov for oppfølging av ansatte, brukere og pårørende.

Habiliteringstjenesten

Tjenestene har så langt blitt gjennomført i henhold til planer og målsettinger. Mye av tjenestene gjennomføres i omsorgsbaser, samt arbeid og aktivisering for funksjonshemmede.

Frisklivscentralen gjennomfører sine planlagte kurs, og fortsetter med treningskontakttilbud for unge brukere. Lavterskel sykkeltrening er i gang og er en del av forberedelsene til Tour de Tomtvatnet.

Prosjektgruppa for ny avlastningsbolig har vurdert førsteutkastene og vil ha forslag ferdig i løpet av våren.

Institusjonstjenesten

Tjenestene som leveres er i henhold til vedtatte planer. Tjenestene preges imidlertid av mangel på heldøgns omsorgsplasser. Det er periodevis mange utskrivningsklare pasienter på sykehuset som det ikke er kapasitet til å ta imot. Så langt i år viser statistikken at kommunen har mottatt krav om 423 liggedøgn for utskrivningsklare pasienter i 2017. Dette er en tredobling i forhold til samme tid i 2016.

Enheten har flere avdelinger som i stor grad er berørt av den omstilling som skjer og har skjedd de siste årene. Dette påvirker både tjenesteproduksjon og økonomi.

I forbindelse med den planlagte nedlegginga av Skogn helsetun ble det en forskyvning i tidsplanen på grunn av utsatt åpningsdato for Stokkbakken. Dette medførte både større omfang av drifta og drift over lengre tid enn planlagt. Skogn helsetun ble avviklet 25 april. 40 pasienter er flyttet på, og mange ansatte har byttet tjenestested.

Det samme skjedde også ved avvikling av Breidablikktunet sykehjem som ble utsatt på grunn av endringer i dato for oppstart ved Staup Helsehus. Helsehuset åpnet medio januar, og sykehjemmet på Breidablikktunet avviklet den 25 januar.

Summen av de ovenfor nevnte hendelser har medført at mange av pasientene som venter på plass andre steder nå ligger på Staup Helsehus og har medført en raskere oppfylling av plassene ved Staup Helsehus enn opprinnelig planlagt. Tjenesteproduksjon har derfor blitt noe høyere enn planlagt og forventet. Det er ikke samsvar mellom press på tjenestene og dimensjonering av bemanning.

3.3 Samfunnsutvikling

Innvandrertjenesten

Tjenesten som leveres i enheten er i samsvar med politiske vedtak og oppdragsgivers krav, selv om årets budsjett ble lagt før anmodningen kom fra IMDI om reduksjon av vedtak for bosetting i 2017. Bosettingstallet for 2017 ble 53, inkludert 4 enslige mindreårige (2 under 15 år og 2 over 15 år).

Antallet enslige mindreårige (EM) som kommer til landet og får opphold er for tiden svært lavt. Hovedansvaret for bosetting av enslige mindreårige er flyttet fra innvandrertjenesten til Bafa.

Kommunen har inngått en samarbeidsavtale med IMDI om jevn og kvartalsvis bosetting. Så langt i år går dette etter planen.

Levanger voksenopplæring leverer de tjenester som er vedtatt, det vil si norskopplæring og grunnskole for voksne. Elevtallet er høyt, og forventes å holde seg høyt resten av året. Det er sannsynlig med nedgang i 2018 grunnet redusert bosetting og redusert antall beboere ved Leira.

Leira Mottak har fått utvidet sin EM-avdeling til 38 plasser og har utvidet antall ansatte i henhold til avtalen. På grunn av nye EM-bygg er uteområdet og lekeplassen rasert. Her er det behov for å sette området tilbake i stand igjen. Samtidig er det behov for oppgradering av internett og trådløst nett.

Kultur

Enheten består av institusjonene Kulturskolen i Levanger, Levanger bibliotek, Festiviteten kino og kulturhus, Levanger Ungdomshus og samtidskunstvirksomheten Levart. Videre har enheten ansvar for tilrettelegging og tiltak innenfor alle kulturområdene, og både amatørvirksomhet og profesjonell utøvelse skal ivaretas. Enheten har et spesielt ansvar for tilrettelegging av kulturopplevelser for mennesker med spesielle behov, og driver selv eller i samarbeid med andre flere aktiviteter hvor kultur brukes i helse og omsorgsarbeid.

Ansvar for kulturminner ligger til Byantikvaren som samarbeider tett med kulturenheten. Arbeidet med ny Kulturminneplan med en museumsdel er igangsatt.

Tjenestene som leveres er i all hovedsak i samsvar med mål og strategier i kommunedelplan kultur og temaplaner innen enhetens arbeidsområde. Enheten har fulgt opp tiltak i handlingsplanen for kommunedelplan kultur.

Biblioteket har i 1. tertial hatt svært mange arrangement, og arbeidet med å utvikle biblioteket videre som møteplass og debattarena fortsetter. Biblioteket har hatt en oppgang på 4,3 % i besøk og en nedgang på 6,0 % i utlån i 2017 i forhold til 2016. Arbeidet med temaplan bibliotek er igangsatt.

Besøksstatistikken for kino varierer veldig med hvilke filmer som er nye. Derfor er det vanskelig å si noe om utviklingen bare etter 1. tertial. Besøket er totalt sett noe lavere enn samme periode i 2016, men samtidig hadde kinoen en økning i besøket i påsken i forhold til året før. Øvrige aktiviteter ved Festiviteten holdes på et minimum, da det er svært utfordrende å skulle drive både kino og kulturhus med kun en sal.

Kulturskolen i Levanger har 440 elevplasser og en deltakerprosent av grunnskoleelever på 14,6 %, og er derfor fortsatt langt unna det nasjonale og lokale målet om 30 % deltakelse som også er nedfelt i temaplan for kulturskolen.

Ungdomshuset reåpnet i nye lokaler i gamle byskolen i november 2016. Det har siden åpningen vært i gjennomsnitt ca. 40-50 besøk pr. åpningskveld (to kvelder i uka). Ca. 100 ungdommer deltok

på alpintur til Åre i vinterferien og 180 ungdommer deltok på «The Happening» 30. april. Kommunestyret vedtok i januar nye vedtekter for Levanger ungdomsråd, og arbeidet med å revitalisere det kommunale ungdomsrådet er i gang.

Drift av BUA Levanger (UtstyrBUA) er satt bort til Leva-Fro, men strategi og koordineringsansvar ligger til kulturenheten. BUA Levanger ligger på utlånstoppen blant utstyrssentraler i landet. Bruksgrad på utstyret er på 35 %.

Arbeidet med administrasjon og koordinering av Marsimartnan ble formelt overført til enheten fra 2017, og dette tok mye tidsressurser i 1. tertial. Regnskapet for martnan er ikke avsluttet, men det ser ut til å være som forutsatt.

For å nå målet om at alle innbyggere skal ha mulighet til å skape, utøve og oppleve kultur, er det viktig å ha et mangfold av velfungerende arenaer for kulturaktivitet. En prosjektgruppe la i januar fram rapporten «Den kulturelle tråd», en langsiktig plan for å utvikle gode og funksjonelle kulturarenaer i tråd med innbyggernes ønsker og behov, basert på mål og strategier i planverket. Formidling av innhold i denne rapporten og innhenting av innspill har vært et prioritert arbeidsområde i denne perioden.

Arbeidet med å oppgradere fotballanlegget på Moan i henhold til infrastrukturkriteriene for å ha en godkjent bane for spill i 1. divisjon pågikk for fullt gjennom vinteren. Det har vært en veldig stram tidsplan for å få anlegget ferdig og klart til hjemmekamp for Levanger FK 7. mai. Anlegget er et av tre anlegg i Norge som er med på et pilotprosjekt i regi av Norges fotballforbund og Miljøvern-departementet med tanke på å gjennomføre tiltak for å fange opp mest mulig av granulatet før det kommer utenfor banen.

Drift og anlegg

Tjenestene som er levert er utført i henhold til Bestiller-utfører-modell (BUM). Dette er avtaler som hvert år blir forhandlet frem med Kommunalteknikk, Bygg og eiendom og Den Norske kirke. Driftsoppgaver på vann og avløp, sommer- og vintervedlikehold på parkeringsplasser, uteareal på Staup, park og graving på alle kirkegårdene i Levanger kommune skal faktureres videre til bestillende enhet til avtalt pris. Satsingsområder og mål bestemmes i hovedsak av hvilke tjenester våre bestillere ønsker å få utført.

Bygg og eiendom

Avdelingen drifter alle kommunale formålsbygg; skoler, helsebygg, barnehager, kulturbygg og delvis idrettsbygg. Avdelingen har ansvaret for alt av driftspersonell.

I tillegg til driften står avdelingen for utviklingen av eiendommer etter vedtak i kommunestyret. Alt av rehabilitering og nybygg forestås av avdelingen.

Innenfor renhold blir det benyttet vikarer i større grad enn tidligere for å levere god kvalitet på tjenesten. Bygg og eiendom har anskaffet renholdsplanleggingssystemet Cleanpilot som forventes å gi innsparinger i vikarbruk når opplæring av renholderne er gjennomført. Dette begynner i mai, etter noen utfordringer ved oppstart.

Det er stort press innen bygg og eiendomsavdelingen. I øvrige enheter i kommunen er det forventninger til at eksisterende bygg/uteanlegg skal oppgraderes til tilnærmet samme standard som nye bygg/uteanlegg. I tillegg har avdelingen kapasitetsutfordringer knyttet til at en ansatt har blitt pensjonist. Det jobbes med å rekruttere relevant kompetanse for å unngå slitasje på resterende ansatte. Nye bygg som blir overlevert fra entreprenører medfører ekstra arbeid for vaktmesterne og dermed en merkostnad. Aktiviteten er svært høy og enheten har etterslep på mange områder, og det arbeides med å styrke bemanningen.

Kommunalteknikk

Enhet Kommunalteknikk har ansvaret for planlegging, utvikling, forvaltning og drift av vann- og avløpsanlegg, kommunale veger og parkeringsanlegg, tomteutvikling.

Vann- og avløpsanlegg

- Vann; overvåkning av nedbørsfeltet til drikkevannskilden og vannkilden, vannbehandling, transportsystem og driftsrutiner. Sikkerhet i mengde og kvalitet. Det vil si nok, sunt og godt drikkevann.
- Avløp; planlegge, bygge og drifte avløpsledninger, pumpestasjoner og renseanlegg slik at det ikke fører til utslipp i lokale vassdrag ved normal driftssituasjon. Lage internkontrollsystem og beredskapsplaner for å hindre utslipp som fører til lukt og uhygieniske forhold på eiendom, nærmiljø.

Avdelingen *Kommunale veger og parkeringsplasser* har ansvar for aksellastrestriksjoner, bompenger, brøyting/strøing, parkering, ruteplanlegger, trafikkinformasjon, trafiksikkerhet, parkvedlikehold, planlegging/bygging veg, gang-/sykkelvei og vegvedlikehold. Tjenestene er i samsvar med vedtatte planer og mål.

Antall kilometer veg og vegutstyr som skilt, autovern, lyspunkter øker hvert år. Det er også større krav til drift av gang- og sykkelveger i forhold til oppfordring om bruk av sykkel. Etter at støvmåler er montert i sentrum er det satt fokus på renhold av gater i sentrum, også kommunale. Dette medfører økte kostnader på grunn av hyppigere renhold, og på sikt et annet renhold med eksempelvis spyling/vasking. Selve drifta av måleren har også en vesentlig kostnad. Enheten er også tillagt arbeid i forbindelse med utbygging av bredbånd, som søkeprosess, utarbeidelse av tilbud/beskrivelser og oppfølging.

Tomteutvikling

- Tomte-/arealutvikling for bolig, næring, friområder, friluftsområder og parkanlegg
- Kjøp av areal, planlegging og utbygging (veg, vann, kloakk) av tomtearealer, ledelse av utbyggingsprosjekt, markedsføring, salg av ferdig opparbeidede tomter, inngåelse av kontrakter.
- Forvaltning, utvikling og salg av regulert areal til næringsformål på Rinnleiret.

Det er nå oppstart på detaljregulering Kjønsdamarka 3. Anbud på infrastruktur og oppstart av Holåsen Vest avventes på grunn av innsigelse fra Bane Nor. Aktiviteten er iht. budsjett.

Ansvarsområdet har generelt større aktivitet enn tidligere år på grunn av investeringer som Røstad badestrand, rydding av Halsteinborgen, Staupshaugen, bystranda Levanger på Moan, samt flere større lekeplasser i nyetablerte boligfelt. Godt vedlikehold og skjøtsel av disse er viktig. Kommunen har bidratt til utbygging av strøm til Falstadskogen.

3.4 Handlingsplan drift

Tiltakene er beskrevet i Økonomiplanen 2017-2020.

STRATEGIER OG TILTAK	Kostnad/ omstilling	Iverksetting og forventet effekt
OPPVEKST		
Utarbeide temaplan «Forebygging og tidlig innsats»	X	Startes opp etter sommer 2017
Utrede og kostnadsberegne Familiens hus – organisering og lokalisering	X	Prosjektgruppe godt i gang. Mandat er gitt.
Moderasjonsordninger barnehager (gratis kjernetid for 3, 4 og 5-åringer)	3,7	Gjennomført.
Etablere miljøteam ved de største skolene	X	Ikke gjennomført pga manglende finansiering.
Ungdomskontakter, SLT-arbeid	X	Gjennomførte etter planen. Fullfinansiert fra Fylkesmannen ut 2017
Redusere sosial ulikhet: Kunnskapsutvikling om hvordan ansatte i barnehage og skole kan bidra til å redusere sosial ulikhet.	X	
Gjennomføring av ulike løsninger for å nå målet om 60 minutters fysisk aktivitet i løpet av skoledagen.	X	Alle skoler gjennomfører løsninger for å nå dette målet.
Styrke skolehelsetjenesten som en del av det forebyggende arbeidet i skolene	0,4	Er styrket med 1,4 stilling fra januar 2017. 100% helsesøster og 40% jordmor.
Etablere og prøve ut beredskapsteam mot mobbing som ledd i kommunens styringshjul mot mobbing.	X	Gjennomført. Evalueres i forbindelse med ny § 9a i opplæringsloven (trer i kraft fra 01.08.17)
Etablere faste møter mellom «FAU-barnehage Levanger», administrasjonen og driftskomiteen Dette må skje i dialog med nyetablerte «FAU-barnehage Levanger».	X	Er gjennomført så langt i 2017.
Implementere og evaluere program for klasseledelse, læringsmiljø og sosial kompetanse. «De utrolige årene».	X	Er gjennomført

Samarbeide med FAU for å etablere vennefamilier, nettverksmøter, familiegrupper.	X	Gjennomføres kun ved Nesheim skole
Prøve ut samarbeid med frivillige om leksehjelp, knyttet opp mot ungdomsskolene.	X	Ikke gjennomført.
Ny naturfagstime mellomtrinn.	X	OK
Midt-Norsk realfags- og teknologisenter (MNRT), med Newton-rom. Tilbud til barnehage og skole.	X	OK-er en del av tilbudet
Etablere en «kulturell barnehagesekk» for å fremme dannelse og kulturelt mangfold. Tilbud for alle skolestarterne i barnehagene.	X	Er gjennomført i 2016, og forventes videreført i 2017
Videreføring oppvekstprogrammet i Nord-Trøndelag	0,26	Erstattet med Deltakelse i kompetansenettverk Trøndelag
Utvikle tiltaket «Aktiv transport – skolevei» i samarbeid med foreldrene. Reis smart.	X	Gjennomført ved flere skoler.
Effektiviseringstiltak oppvekst.	-0,5	Gjennomført
Felles, overordnet utviklingsstrategi for «levangerskolen»- utarbeides høst 2016 og vår 2017. Tiltak innarbeides i planverket.	X	Alle skoler skal delta i «Vurdering for læring»-et to-årig program i 8 moduler. Mellomarbeid for lærere og ledere. Styres av lederteam på den enkelte skole og administreres av kommunalsjef og stab. Det jobbes med «levangerskolen» og felles praksiser. Dette vil bli beskrevet i kvalitetsplan for levangerskolen 2017-18.
Styrking av opplæringskvalitet gjennom kompetanseutvikling for lærere.	0,75	I gang fram til 2015. Statlig og lokal finansiering
Systemrettet arbeid i skolene for å styrke tilpasset opplæring og redusere behovet for spesialundervisning.	0,4	I gang. Kontinuerlig arbeid i samarbeid med PPT.
Utvikle verktøy for implementering av strategier.	X	
HELSE OG OMSORG		
Forankring av mestring som verdigrunnlag og arbeidsform gjennom ➤ Å utvikle en egen modell for hverdagsmestring og hjemmerehabilitering i Levanger som bidrar	X	Hverdagsmestringsteamet er flyttet til Staup helsehus for å få til en bedre samhandling mellom fysioterapeuter og de øvrige ergoterapeutene ved avdelingen, lærings- og mestringsavdelingen. Kulturkontakt er avhengig av økonomiske rammer og den videre org.utviklingen

<p>til å etablere en ny praksis</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Plan for ny tverrfaglig teamstruktur ➤ Implementere av kulturkompetanse i organisasjonen ➤ Kommunale lærings- og mestringstilbud 		
Videreutvikle Frisklivssentralens rolle og arbeidsoppgaver	X	Under arbeid på ny lokalitet (Staup Helsehus)
<p>Informasjonssenter for helse og omsorgstjenester: Etablere forebyggende hjemmebesøk for eldre > 70 med tverrfaglig fokus Etablere informasjonstjeneste om velferdsteknologi for innbyggerne</p>	X	Er under etablering ved lærings- og mestringsavdelingen på Staup
Gjennomføre tiltak i Boligsosial handlingsplan for å sikre tjenester som fremmer en god start og mestring hele livet.	X	Boligsosial ressursgruppe arbeider med dette i nært samarbeid med Husbanken
Gjennomføre tiltak i Boligsosial handlingsplan for å sikre boligmasse og infrastruktur som fremmer innbyggernes mestringsevne og samfunnets omsorgsressurser.	X	Som over.
Frivillighetskoordinator/ videreutvikling av Frivilligsentralen som koordinator.	X	Frivilligkoordinator ansatt ved kulturetaten. Samarbeid etablert
Kultur-/aktivitetskoordinatorer ved institusjonene og omsorgssentrene.	X	Ikke kommet på plass enda
Frivilligbørs etter modell fra Bærum kommune, med oversikt over hva som tilbys av frivillige, både pågående aktiviteter og hva de kan bidra med i fremtiden. Her kan kommunen legge inn behov.	X	Under planlegging (Frivillig Norge)
Program for opplæring og motivering.	X	Det er satt i gang et arbeid for å se på mangler i systemene rundt pasientforløp. Dette vil sammen med et arbeid for bedre overordnet styring og kvalitetskontroll bidra til opplæring og motivering

Etablere nytt felleskjøkken	X	
Driftskostnader re-etablert avlastningsbolig med barnebolig – kommunal egenandel ressurskrevende tjenester til barn	4,0	Under planlegging
Videreutvikle hjemmerehabiliteringen – hverdagsrehabilitering	0,5	Under arbeid.
Styrke nattpatroljen	1,0	Ikke gjennomført
Eablering av vertskommunerolle for interkommunale tilbud: vold i nære relasjoner.	X	Under arbeid. Vanskelig å finne ordninger for å betjene et slikt tilbud
Kapasitetsbygging helsehus for utskrivningsklare pasienter.	2,0	Ikke gjennomført enda
Kommunal andel ny legevakt, endring drift.	0,6	Legges inn i revidert budsjett
Revidere kompetanseplanen etter strategier i ny kommunedelplan.	X	I arbeid
Re-etablering og utvikling av habilitering av mennesker med psykiske lidelser.	X	Under arbeid i forb. med ansettelse av ny leder
Sikre strategisk utredningskapasitet i organisasjonen.	X	Er ikke gjennomført
Utarbeide temaplan for arbeid og aktivisering.	X	Under arbeid. Blir ferdig før sommeren
Logopedstilling for voksne og eldre	X	Ikke funnet økonomisk rom for
Rutiner for helhetlig pasientforløp i kommunen	X	Under arbeid
KULTUR, NÆRING, INNVANDRERTJENESTEN OG TEKNISKE OMRÅDER		
Ta initiativ til økt langsiktig samarbeid for helhetlig samfunnsutvikling på tvers av offentlig/ privat/frivillig sektor.	X	Kontinuerlig arbeid.
Utvikle «beste praksis» innenfor kultur, helse og omsorgsfeltet i partnerskap med sentrale aktører innen området.	X	Kontinuerlig arbeid. Har tatt initiativ til å opprette nettverksgruppe for kultur-/frivilligkontakter ved institusjoner.
Utrede tilbud om undervisning i estetiske fag for alle barn og unge.	X	Gjort.

Utrede utvikling av eksisterende og nye turtraseer i hht anleggsplanen.	X	Pågår kontinuerlig.
Ferdigstille «Ung i Levanger», utredning av framtidig ungdomssatsning.	X	Etter tverrsektorielt møte er det vurdert å droppe egen utredning og å endre tiltak til: Videreutvikle satsingen på ungdomsarbeidet ved bedre koordinering på tvers av organisasjonen og i samarbeid med andre sentrale aktører.
Styrke ungdomshuset med økt åpningstid, og utvidede oppgaver. Tillegges også oppgaver som Ung Sommer, leksehjelp m.v.	0,1	Tiltaket ble ikke prioritert i budsjettet for 2017, men ferietilbud fortsetter med eksterne tilskuddsmidler. Ved omstilling og endring i stillingshjemler er det mulig å utvide åpningstiden til tre kvelder i uka fra høsten 2017.
Utredning: Utvikle biblioteket til et opplevelses- og kunnskapssenter med rom for opplevelse, lek, læring og vitenskap i partnerskap med ulike aktører.	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Utvikle biblioteket videre som møteplass og debattarena (del av temaplan).	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Innføre meråpent bibliotek.	X	Avventes til det er gjort vedtak i sak om utvikling av kulturarenaer.
Sikre deltakelse i meningsfull fritid for alle barn, unge og deres familier og redusere negative konsekvenser av sosial ulikhet. Herunder deltiltak: <ul style="list-style-type: none"> • Opplevelsestilbud: kino, svømmehall, ti-på-topp • Gratisplasser ved kulturskolen • Sommerferietilbud Utstyrssentral (se eget tiltak UtstyrBUA)	X	Arbeid som pågår kontinuerlig. Opplevelsestilbud og ferietilbud finansieres av eksterne tilskudd.
UtstyrBUA.	0,3	BUA Levanger er godt etablert og driften er satt bort til Leva-Fro. Delfinansieres fortsatt av eksterne tilskuddsmidler
Korpsundervisning i regi av kulturskolen	0,2	Pågår. Korpsforum er samarbeidspartner. Organiseringen av tilbudet er under evaluering.
Videre utredninger knyttet til en eventuell utvikling av vaskeriet på havna sett i lys av den øvrige kulturelle infrastrukturen, jfr. utredningen «Den	X	Pågår. Rapport lagt fram i januar. Forslag har blitt presentert og diskutert med politikere, kommunale råd og andre. Forslaget har vært på høring.

kulturelle tråd», Kommunedelplan kultur og investeringsbudsjettet.		
Evaluere Levart og arbeidet med profesjonalisering av arena for samtidskunst i Middelskolebygget.	X	Pågår.
Utarbeide og rullere handlingsplan for kunst i det offentlige rom.	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Utvikle kompetanse for forvaltning og ivaretagelse av kulturminner med trehusbyen Levanger som spydspiss.	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Etablere et bygningsvern- og opplevelsessenter for formidling av trehusarkitektur, tradisjonshåndverk, estetikk og arkeologi.	X	Ikke gjennomført.
Tilrettelegge for kultur- og opplevelsesnæringer i Trehusbyen Levanger <ul style="list-style-type: none"> • Bruke Olavsrosa aktivt i markedsføring av Trehusbyen • Videreutvikle Marsimartnan • Utvikle Cittaslow-konseptet for opplevelsesnæring og bolyst. 	X	Arbeidet igangsatt.
Fortsette arbeidet med utvikling av klynger for kulturbasert næring.	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Koordinere og følge opp interesseorganisasjonen Museene i Levanger (MiL).	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Bistå med å etablere Rinnleiret museum i tråd med museumsorganiseringsvedtatt i k.sak 27/11.	X	Ikke gjennomført. Tiltaket er evaluert og vil bli endret til: Avklare organisering og drift av Rinnleiret.
Iverksette disposisjonsplan for Torsbustaden.	X	Arbeidet igangsatt.
Kartlegging og verdisetting av friluftsområder	X	Tiltaket er gjennomført.

Lage brannvernplan for Trehusbyen	X	Arbeidet er igangsatt.
Utarbeide disposisjonsplan for Levanger fritidspark/Moan-området	X	Delvis gjennomført, men videre arbeid skal ses i sammenheng med revidering av anleggsplan.
Økt vedlikehold park/anlegg.	0,5	Kommer godt med!
Revidere plan for frivillighetspolitikk, evt. sikre at strategiene er godt forankret i hele planverket og alternativt lage en frivilligerklæring.	X	Er en del av arbeidet med ny planstrategi.
Opprette stilling som frivillighets-koordinator og etablere «brobygger»-funksjoner i organisasjonen.	0,5	Gjennomført.
Inngå flere partnerskapsavtaler med frivilligheten for å gi innbyggerne gode kultur- og aktivitetstilbud	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Utvikle og ta i bruk verktøy for god samhandling mellom frivillighet, næringsliv og det offentlige	X	Arbeid som pågår kontinuerlig.
Etablere frivillighetens hus i partnerskap med frivilligheten, næringslivet og andre offentlige aktører.	X	Ikke gjennomført.
Partnerskapet med Levanger Frivilligsentral og Levanger idrettsråd forsterkes og utvikles.	X	
Ta initiativ til å revitalisere Levanger sang og musikkråd, evt. etablere et nytt kulturforum for aktører innen frivillig, privat og offentlig kulturliv.	X	Levanger kulturforum er etablert og samarbeidsavtale med kommunen er inngått.
Statsstøtte til Frivilligsentralen legges inn i kommunens rammetilskudd fra 2017? Øremerking de første årene.	0,34	Gjennomført.

4. STATUS ØKONOMISK DRIFT. UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER

4.1 Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.04.2017

Hovedoversikt drift	Regnskap	Regnskap	Endring	Justert årsbudsjett	Forbruk	Regnskap	Prognose	Avvik just budsj
Levanger kommune	30.04.2017	30.04.2016	2016-2017	2017	i %	2016	2017	og progn
Skatt på inntekt og formue	-131 935	-124 470	7 464	-441 543	29,9	-452 141	-441 543	0
Inntektsutjevning	-14 074	-11 935	2 139	-90 747	15,5	-78 812	-90 747	0
Rammetilskudd ekskl innt.utjevning	-185 031	-184 856	175	-475 000	39,0	-465 259	-475 000	0
Sum frie inntekter	-331 040	-321 262	9 778	-1 007 290	32,9	-996 212	-1 007 290	0
Eiendomsskatt	-14 998	-14 695	304	-44 500	33,7	-44 201	-44 500	0
Kompensasjonstilskudd	-526	-458	68	-4 500	11,7	-4 683	-4 500	0
Tidligere års overskudd/bruk av fond			0		0		0	0
Sum fellesinntekter	-346 564	-336 414	10 150	-1 056 290	32,8	-1 045 097	-1 056 290	0
Sum renter og avdrag (kommunal andel)	22 789	21 945	-845	82 000	27,8	60 906	82 000	0
NETTO RAMME	-323 775	-314 470	9 306	-974 290	33,2	-984 191	-974 290	0
Inndekn. tidl. års underskudd			0	0	0	0	0	0
Ekstraordinært vedlikehold/utstyr			0	0				0
REST NETTO RAMME	-323 775	-314 470	9 306	-974 290	33,2	-984 191	-974 290	0
Lønnsoppgj/pensjonsøkning	0	0	0	17 260		0	17 260	0
Avsetning til fond	3 275	3 037	-238	9 825	33,3	23 578	9 825	0
Bruk av fond	-217	0	217	-650		-1 125	-650	
REST NETTO RAMME	-320 717	-311 432	9 284	-947 855	33,8	-961 738	-947 855	0
RAMMEFORDDELING:								
Politisk	2 102	1 780	322	6 332	33,2	5 711	6 332	0
Rådmannen m/stab	4 295	3 949	346	11 806	36,4	11 275	11 806	0
Felleskostnader	11 931	10 077	1 854	12 758	93,5	8 301	12 758	0
Kirker m.v	3 989	3 980	9	9 230	43,2	8 608	9 230	0
Sum oppvekst	194 982	182 385	12 597	450 308	43,3	437 490	450 308	0
- Oppvekst felles	97 692	94 858	2 834	191 386	51,0	176 031	191 386	0
- Barn-Familie	20 900	15 681	5 219	63 332	33,0	62 509	63 332	0
- Kommunale barnehager	5 801	4 829	973	3 927	147,7	7 878	3 927	0
- Halsan	5 907	5 568	339	14 188	41,6	14 997	14 188	0
- Nesheim	9 773	9 514	260	27 701	35,3	27 030	27 701	0
- Skogn	12 614	11 668	946	35 869	35,2	36 035	35 869	0
- Ekne	2 432	1 933	500	5 881	41,4	5 944	5 881	0
- Åsen	7 524	6 973	552	20 141	37,4	19 721	20 141	0
- Ytterøy	2 500	2 208	291	6 947	36,0	6 717	6 947	0
- Frol	17 218	16 271	948	44 479	38,7	45 475	44 479	0
- Levanger ungdomsskole	12 619	12 883	-263	36 457	34,6	35 155	36 457	0
Sum helse og omsorg	126 169	106 065	20 104	334 322	37,7	324 439	343 322	-9 000
- Felles helse	0	1 013	-1 013	0		3 340	0	0
- NAV	6 908	6 540	369	20 562	33,6	20 418	20 562	0
- Hjemmetjenester	44 099	36 655	7 444	130 700	33,7	119 625	130 700	0
- Habilitering	28 329	27 273	1 057	81 318	34,8	81 035	81 318	0
- Institusjon	46 832	34 584	12 248	101 742	46,0	100 021	110 742	-9 000
Sum samfunnsutvikling	25 953	21 848	4 105	72 537	35,8	60 820	72 537	0
Innvandrertjenesten	-8 289	-7 052	-1 237	-1 390	-	-17 722	-1 390	0
Kultur	9 508	7 898	1 610	23 641	40,2	22 748	23 641	0
Drift / anlegg	4 383	4 548	-165	-1 335	-328,2	-2 522	-1 335	0
Bygg og eiendom	18 175	15 594	2 581	40 918	44,4	45 039	40 918	0
Kom. Teknikk (Vann,avløp)	-3 253	-2 375	-878	0		0	0	0
Kom. Teknikk (Vei,park,parkering)	5 429	3 235	2 194	10 702	50,7	13 277	10 702	0
Innherred Samkommune	16 822	16 608	214	50 562	33,3	52 874	50 562	0
SUM RAMME	386 243	346 692	39 551	947 855		909 518	956 855	-9 000
Driftsmargin/resultat	65 527	35 260	48 836	0		-52 219	9 000	-9 000

Det er relativt små avvik mellom prognose og justert budsjett ved de aller fleste enhetene. Unntaket er institusjonstjenesten som varsler fare for et merforbruk på 9,0 millioner kroner. For å hindre et merforbruk totalt for kommunen pålegger rådmannen alle enheter å styre mot et forbruk på 99% i 2017. Ytterligere kommentarer vedrørende økonomisk status er beskrevet i punkt 4.4.

Skattetallene fra SSB for perioden januar-april 2017 viser at kommunene fikk inn om lag 46,1 mrd. kr i skatteinntekter. Dette er 6,4 % mer enn i samme periode i 2016. Dette er noe lavere veksttall enn akkumulert pr mars, og betyr at det var lavere skatteinntang i april i år enn i april i fjor. Ser en på april måned isolert, var det en nedgang i forhold til samme måned i fjor på 9,5 % for kommunene. April er imidlertid en liten skattemåned, hvor naturressursskatten utgjør om lag halvparten av skatteinntangen. Det som trekker veksten ned i april er forskuddstrekk, forskuddsskatt og restskatt.

Skatteveksten på årsbasis ble i statsbudsjettet for 2017 anslått til 1,5 % for kommunene. I revidert nasjonalbudsjett (RNB) ble vekstanslagene satt ned til 1,0 %.

For Levanger kommunes del viser skatteinntangen ved utgangen av april en vekst i forhold til samme periode i 2016 på 5,9 %. Dersom vekstanslagene i RNB stemmer vil Levanger kommune motta om lag 2,0 millioner kroner mindre i skatteinntekter enn antatt i statsbudsjettet. Samtidig anslås lønnsveksten å bli en del lavere enn antatt ved fremleggelsen av statsbudsjettet. Denne lavere veksten anslås å dekke inn en nedgang i skatteinntangen. Både skatteinntang og effekt av lønnsoppgjør er det tidlig å si noe sikkert om ennå. Rådmannen velger med bakgrunn i dette å ikke foreslå justeringer av budsjettet på nåværende tidspunkt som følge av disse forholdene.

En beregning av avdragsutgifter for 2017 viser at det er avsatt 2,7 millioner kroner for lite til dette i 2017. Avviket skyldes at endelig avdrag ikke kan beregnes før regnskapet for 2016 er avsluttet. Det er lånesaldo og aktiverte verdier i regnskapet ved utgangen av 2016 som danner grunnlag for avdragskostnader i 2017. Samtidig anslås også rentekostnadene å bli noe høyere enn budsjettet ettersom låneopptak er foretatt tidligere på året enn forventet. Rådmannen foreslår med bakgrunn i dette å nedjustere avsetningen til lønnsoppgjør med 4 millioner kroner for å styrke avsetning til renter og avdrag. Ved utgangen av april 2017 gjenstår ca. 17 millioner kroner til dekning av årets lønnsoppgjør. Dette anses som mer enn tilstrekkelig, og rådmannen ser ingen risiko med å justere ned denne avsetningen.

Prognosen for eiendomsskatt viser en sannsynlig merinntekt på om lag 0,5 millioner kroner i forhold til vedtatt budsjett.

Ved kommunestyrebehandlingen av budsjettet for 2017 i sak 47/16 ble følgende punkter tatt inn som en del av investeringsbudsjettet:

- 200.000 kr bevilges til andre allmennyttige og folkehelsefremmende tiltak i Skogn i samspill med frivillige lag og foreninger.
- Det bevilges 200 000 kr til allmennyttige tiltak knyttet til badestrande og småbåthavna på Ekne.
- Fra post Stadionparken, omfordeles for 2017 kr 25 000 til bygging av ny flytebrygge ved Hammervatnet friluftsområde.

Dette er poster man ikke kan benytte investeringsmidler til da dette er tiltak på områder som ikke er i kommunens eie, eller at beløpet er for lavt til å bokføre i investeringsregnskapet (nedre grense på kr. 100.000,-). Rådmannen foreslår at merinntekt på eiendomsskatt går til inndekning av disse postene i driftsbudsjettet.

I rammeoverføringer til kommunene for 2017 er det for Levangers del lagt inn kr 350.000 i tilskudd til frivilligsentralen. Tilskuddet var tidligere øremerket og rådmannen foreslår å styrke rammen til Kultur med dette beløpet. Finansieres ved å redusere avsetning til lønnsoppgjør.

Fylkeskommunen ved avdeling for kultur og regional utvikling har på eget initiativ utarbeidet en vedlikeholdsplan/mal for de freda/verna bygninger i Rinnleiret leir med oppfølgende ettersyn. Dette innebærer at Levanger kommune må ta ansvar for drift og vedlikehold i egen regi.

I forståelse med Rinnleirets Venner har Levanger kommune sagt opp driftsavtalen som partene har seg imellom. I stedet kjøper en nå tjenester time for time av medlemmene. Driften krever ca 1 ½ årsverk fordelt på flere aktører. Det søkes å utføre vedlikehold i størst mulig grad gjennom leieinntekter, men det er ikke realistisk å klare å gjennomføre alt vedlikehold på denne måten. Salg av bygning på Rinnleiret (gnr 253 bnr 34) i 2017 innbrakte kr 2.350.000,-. Beløpet foreslås avsatt i et vedlikeholdsfond til freda/verna bygninger på Rinnleiret. Overskudd/underskudd av drift av leiren, overføres/belastes dette fond ved hvert års slutt.

Da budsjett for 2017 ble vedtatt var ikke omfanget av økte kostnader knyttet til drift av legevakt kjent. Beregninger viser en økt kostnad i 2017 på kr. 350.000,- utover de kostnader som allerede er hensyntatt i budsjettet (0,6 millioner kroner). Denne kostnadsøkningen bør Institusjonstjenesten få kompensert i sin budsjetttramme for 2017. Rådmannen foreslår å redusere avsetningen til lønnsoppgjør tilsvarende.

Ved avslutningen av regnskap for Innherred samkommune for 2016 ble avregningen mellom Levanger og Verdal feilberegnet. Dette medførte ingen feil i regnskapet for samkommunen, men hadde den effekt at Levanger kommune betalte kr. 1.138.035,- for mye, og Verdal tilsvarende for lite. Det foreslås at Fellesområdetets budsjett for 2017 justeres med 1,1 mill. kroner i økte inntekter, og at dette beløpet avsettes til disposisjonsfond.

Rådmannen har fått henvendelse fra kontrollutvalget med ønske om at alle budsjettposter knyttet til revisjon og kontroll samles på samme ansvarsområde. I dag føres utgifter til revisjon på ansvar 1300, mens kostnader knyttet til kontrollutvalget belastes ansvar 1040. Rådmannen foreslår med

bakgrunn i dette å overføre kr. 1.365.000,- fra gruppeansvar 130 Felleskostnader til gruppeansvar 100 Politikk.

Gjennom føringer i statsbudsjettet er det gitt sterke signaler til kommunene om å styrke jordmor- og skolehelsetjenesten. I Levanger er ikke dette fulgt opp i like stor grad som kommunene er tilført midler til formålet. Rådmannen ser et absolutt behov for å styrke Barne- og familietjenestens budsjett for 2017 med kr. 700.000,-. Dette vil gi mulighet til å styrke jordmortjenesten med en 40 %-stillingsressurs og skolehelsetjenesten med 100 %-stillingsressurs i 2017. Styrkingen finansieres ved å redusere rammen på Oppvekst felles tilsvarende.

Med bakgrunn i at kommunen over tid har bygd opp store fond innen både vann- og avløpsområdet (hovedsakelig grunnet lavere rentenivå enn budsjettet), foreslås det at avgiftene/gebyrene for 2017 justeres noe ned. Dette underbygges også av en rapport datert 16.01.17 utarbeidet av Komrev hvor det konkluderes slik: «*Vi anbefaler en nedgang av gebyrene på selvkostområde vann for å oppnå kostnadsdekning innenfor femårs perioden slik selvkostveileder anbefaler.*»

Gebyr for vann foreslås nedjustert til kr. 8,00 pr m³. Gebyr for avløp foreslås nedsatt til kr. 14,92 pr. m³ for 2017. Dette medfører at man i 3. termin vil kreve inn akontobeløp som er halvparten så stort som de øvrige terminene. Fastgebyr kreves inn som forutsatt i budsjettet.

4.2 Budsjettjusteringer drift

1. Det foreslås økning i avdragsutgifter med 2,7 millioner kroner og renteutgifter med 1,3 millioner kroner. Dekkes ved redusert avsetning til lønnsoppgjør.
2. Det foreslås økning i rammen til Kommunalteknikk med 425.000 til dekning av allmennyttige tiltak på Skogn, Ekne og flytebrygge på Hammervatnet. Dekkes ved å øke eiendomsskatteanslaget med tilsvarende beløp.
3. Det foreslås å øke rammen til Institusjonstjenester pga. økte utgifter til legevakt med kr. 350.000. Dekkes ved redusert avsetning til lønnsoppgjør.
4. Det foreslås å øke rammen til Kultur med kr 350.000 til tilskudd til frivilligsentralen. Dekkes ved redusert avsetning til lønnsoppgjør.
5. Med bakgrunn i korrigert avregning for Innherred samkommune for 2016, foreslås at Fellesområdets budsjett for 2017 justeres med 1,1 mill. kroner i økte inntekter, og at dette beløpet avsettes til disposisjonsfond.
6. For å samle alle utgifter vedrørende kontrollutvalg og revisjon foreslår rådmannen å overføre kr 1.365.000 fra gruppeansvar 130 Felleskostnader til gruppeansvar 100 Politikk.
7. Barne- og familietjenesten styrkes med kr. 700.000,- til styrking av jordmor- og skolehelsetjenesten. Dekkes ved å redusere rammen til Oppvekst felles tilsvarende.
8. Vann- og avløpsgebyr for 2017 reduseres til hhv. kr. 8,00 pr. m³ og kr. 14,92 pr. m³. Redusert inntekt kompenseres ved bruk av oppsparte sjølkostfond.

4.3 Budsjettjusteringer investeringer

Rådmannen ser nødvendigheten av å foreslå justeringer innenfor investeringsbudsjettet for 2017 også. Dette budsjettet ble også justert i februar, men ikke alle endringer ble tatt med da, blant annet på bakgrunn av at man da ikke visste om enkelte fakturaer på prosjekter ble med i 2016-regnskapet eller ikke. Dette medfører at rådmannen nå foreslår å bevilge penger til både Staup helsehus og Stokkbakken omsorgssenter. Det understrekes at begge prosjektene gjennomføres innenfor den totale budsjetttramma for prosjektet. I tillegg ser rådmannen det som hensiktsmessig å justere ned budsjettet for prosjekter som enten er forsinket eller utsatt av ulike årsaker, og også til noen prosjekter som enten var for lavt budsjettet i 2017 eller som ikke var tatt med i opprinnelig budsjett.

Prosjekt (Alle tall i 1000kr.)	Budsjett			Finansiering			Kommentar
	inkl. endring	Nytt forslag	Endring	Tilskudd	Mva- komp.	Lån	
Frol barnehage	1 000	0	-1 000	0	-200	-800	Utsettes - lokaler leies i 2017/18
Åsen barnehage	5 000	1 000	-4 000	0	-800	-3 200	Utredes i 2017
Skogn barnehage	7 000	1 000	-6 000	0	-1 200	-4 800	Utredes i 2017
Kleivan boligfelt	0	300	300	0	0	300	Ferdigstilling lekeplass/aktivitetsplass
Gottås Boligfelt	0	400	400	0	0	400	Ferdigstilling lekeplass/aktivitetsplass
Utvidelse av Leira mottak	0	500	500	0	0	500	Ferdigstilling
Bygg Staup inkl. infrastruktur	4 000	1 000	-3 000	0	-600	-2 400	Nødvendig arbeid i 2017, budsjetteres på nytt i 2018
Kirkegt. 11	0	1 000	1 000	0	200	800	Tilpasning i forb. med flytting av rustjenesten
Skognhallen	700	1 500	800	0	160	640	Brannsikring, rest fra tidligere år - nye krav
Håkon den gode gate 23-25	0	1 500	1 500	0	300	1 200	Tilpasning kontorlokaler, ventgylasjon etc
Utbygging Eplehagen	0	4 500	4 500	0	900	3 600	Rest fra 2016, innenfor totalbudsjett for prosjektet
Nytt sentralkjøkken	15 000	5 000	-10 000	0	-2 000	-8 000	Utredning ev. kjøp av tomt
Tiltak ihht ROS - nødstrøm m.m.	1 000	5 000	4 000	0	800	3 200	Nødstrøm rådhus og Ytterøy helsetun
Ombygging og ny teknologi BBT	12 000	8 000	-4 000	0	-800	-3 200	Forsinket, bevilges på nytt i 2018
Utbygging ny institusjon på Staup	0	14 000	14 000	0	2 800	11 200	Rest fra 2016, innenfor totalbudsjett for prosjektet
Heldøgns omsorgstilbud - Stokkbakken, Åsen	17 000	30 000	13 000	0	2 600	10 400	Rest fra 2016, innenfor totalbudsjett for prosjektet
Enøk kommunale bygg	5 000	2 000	-3 000	0	-600	-2 400	Forsinket, bevilges på nytt i 2018
Kunst Stokkbakken omsorgsboliger	0	650	650	0	0	650	Overført ubenyttet fra 2016
Kunst Levanger ungdomsskole	0	700	700	500	0	200	Ferdigstilling kunstnerisk utsmykning
Moan, rest - målebrev	0	100	100	0	0	100	Tilrettelegging næringsliv
Mule, reguleringsplan	0	100	100	0	0	100	Tilrettelegging næringsliv
Grunnundersøkelser/tiltak gnr 315 bnr 112	0	1 500	1 500	0	300	1 200	Usikker på omfang, finansieres gjennom tomtsalg
Salg av tomtegrunn gnr 315 bnr 112	0	-14 000	-14 000	0	0	-14 000	Tomtesalg
Levanger ungdomsskole	0	1 000	1 000	0	200	800	Skilting, utvendig
Ekne skole	0	1 000	1 000	0	200	800	Vinduer Ekne skole
Nesheim skole	0	1 200	1 200	0	240	960	Skilting, frosting av vinduer, adgangskontroll
Uteområdet Frol barneskole	0	1 300	1 300	0	260	1 040	Ferdigstilling
Fortau Skogn	0	400	400	0	80	320	Fortau, ferdigstilling. Midler flyttes fra broer
Utbedring av eksisterende bruer	1 000	600	-400	0	-80	-320	Til fortau Skogn
Allmenntilrettelegging formål Skogn, Ekne mm	425	0	-425	0	0	-425	Flyttet til drift pga inv. formål og beløpsstørrelse
Inndekking av udekkede investeringer i 2016	0	14 500	14 500	0	0	14 500	Udekkede investeringer i 2016, jfr. F-sak 58/17
SUM	69 125	85 750	16 625	500	2 760	13 365	

Gjennom disse endringene foreslås samtidig at årets låneopptak økes med 13.365.000,- kroner.

4.4 Økonomi, situasjonen i driften

Fellesområder

Ansvarsområde (Tall i tusen kr)	Regnskap 30.04.2017	Regnskap 30.04.2016	Endring 2016-2017	Justert årsbudsjett 2017	Forbruk i %	Regnskap 2016	Prognose 2017	Avvik just budsj og progn
Politisk	2 102	1 780	322	6 332	33,2	5 711	6 332	0
Rådmannen m/stab	4 295	3 949	346	11 806	36,4	11 275	11 806	0
Felleskostnader	11 931	10 077	1 854	12 758	93,5	8 301	12 758	0
Kirker m.v	3 989	3 980	9	9 230	43,2	8 608	9 230	0
Sum fellesområder	22 317	19 787	2 530	40 126	55,6	33 895	40 126	0

Politisk enhet og rådmannen med stab forventes å gå i balanse ved årets slutt

Felleskostnader består blant annet av forsikringer, kontingenter og revisjonsutgifter. Området har et tilsynelatende høyt forbruk, som skyldes at forsikringer på 4,5 millioner kroner som skal fordeles er ført her. Området er alltid preget av usikkerhet på denne tiden av året da det er her premieavvik på pensjon bokføres, effekten av dette vet vi ikke før mot slutten av året.

Sannsynligheten for at bevilget ramme er tilstrekkelig er imidlertid stor.

Ansvarsområdet kirker m.v inneholder utgifter som tilskudd til Sør-Innherad kirkelige fellesråd og andre trossamfunn. Området har et tilsynelatende høyt forbruk, som skyldes at tilskudd til kirkelig fellesråd er utbetalt for 1. halvår. Det forventes ingen avvik ved utgangen av året.

Oppvekst

Enheter. (Tall i tusen)	Regnskap 30.04.2017	Regnskap 30.04.2016	Endring 2016-2017	Justert årsbudsjett 2017	Forbruk i %	Regnskap 2016	Prognose 2017	Avvik just budsj og progn
Oppvekst felles	97 692	94 858	2 834	191 386	51,0	176 031	191 386	0
Barn og familie	20 900	15 681	5 219	63 332	33,0	62 509	63 332	0
Kommunale bhg	5 801	4 829	973	3 927	147,7	7 878	3 927	0
Halsan skole	5 907	5 568	339	14 188	41,6	14 997	14 188	0
Nesheim skole	9 773	9 514	260	27 701	35,3	27 030	27 701	0
Skogn skole	12 614	11 668	946	35 869	35,2	36 035	35 869	0
Ekne skole	2 432	1 933	500	5 881	41,4	5 944	5 881	0
Åsen skole	7 524	6 973	552	20 141	37,4	19 721	20 141	0
Ytterøy skole	2 500	2 208	291	6 947	36,0	6 717	6 947	0
Frol OS	17 218	16 271	948	44 479	38,7	45 475	44 479	0
Levanger u-skole	12 619	12 883	-263	36 457	34,6	35 155	36 457	0
SUM	194 982	182 385	12 597	450 308	43,3	437 490	450 308	0

Oppvekst felles har et tilsynelatende høyt forbruk, men dette skyldes hovedsakelig at det i første tertial er utbetalt tilskudd til barnehagene fram til og med august. Det knyttes usikkerhet

til kostnader med spesialundervisning for barn i fosterhjem i andre kommuner, ettersom dette påvirkes direkte av tiltak i barneverntjenesten.

Samlet sett forventes balanse ved årets slutt.

Barn og familie (BaFa) forventer regnskap i henhold til budsjett ved årets slutt på de fleste områder, men det knyttes stor usikkerhet til barneverntiltak utenfor hjemmet. Det er gjennomført/forberedt flytting av flere barn i inneværende periode enn hensyntatt i budsjettet. Dette kan i verste fall medføre et overforbruk på ca. 3,6 mill kroner. Rådmannen pålegger enheten å justere driften slik at de ved årets slutt leverer et regnskap i balanse.

Kommunale barnehager forventer samlet sett balanse ved årets slutt. Det tilsynelatende høye forbruket skyldes at budsjettposten for tilretteleggingstilskudd er flyttet til «oppvekst felles», mens kostnadene regnskapsmessig ennå ikke er flyttet. Det knyttes derimot usikkerhet vedrørende spesialpedagogisk hjelp i barnehager, da vedtak for høsten ennå ikke er fattet. Tilskudd til minoritetsspråklige fra staten er betraktelig redusert. Dette får store konsekvenser for Ytterøy og Staup barnehager, og det kan være aktuelt med kompensasjon gjennom integreringstilskudd.

Kommunale grunnskoler: Regnskapstallene for perioden viser at de fleste skolene ligger innenfor budsjett, men det meldes om mulige avvik ved skolene Nesheim og Halsan, knyttet til enkeltelever som krever ekstra voksendekning. Ved Frol barneskole knyttes det usikkerhet til finansieringsordninger for minoritetsspråklige elever og med nye elever på «TOA» som det ikke er tatt tilstrekkelig høyde for da budsjettet for 2017 ble lagt. Rådmannen pålegger skolene å justere driften slik at de ved årets slutt leverer et regnskap i balanse.

Helse og omsorg

Enheter. (Tall i tusen)	Regnskap 30.04.2017	Regnskap 30.04.2016	Endring 2016-2017	Justert årsbudsjett 2017	Forbruk i %	Regnskap 2016	Prognose 2017	Avvik just budsj og progn
Felles helse		1 013	-1 013			3 340		
NAV	6 908	6 540	369	20 562	33,6	20 418	20 562	0
Hjemmetjenester	44 099	36 655	7 444	130 700	33,7	119 625	130 700	0
Habilitering	28 329	27 273	1 057	81 318	34,8	81 035	81 318	0
Institusjon	46 832	34 584	12 248	101 742	46,0	100 021	110 742	-9 000
Sum	126 169	106 065	20 104	334 322	37,7	324 439	343 322	-9 000

Forbruket pr. 1. tertial er samlet sett høyere enn budsjettet. Dette skyldes summen av en rekke faktorer som alle har med pågående omstilling å gjøre, står omtalt i kapittel 3.

I omleggingen fra sykehjem til heldøgns omsorg ligger også bortfallet av vederlagsbetaling for langtidsplass i sykehjem. Husleieinntektene for omsorgsboliger tilfaller i sin helhet bygg og eiendomsenheten. Ved utarbeidelse av budsjett 2017 ble det ikke hensyntatt at deler av inntektene skulle tilfalle hjemmetjenesten. Omfanget av dette utgjør i 2017 kr 750 000. Rådmannen har ennå ikke full oversikt over økonomiske konsekvenser av omstillingene, og vil følge utviklingen videre utover året før eventuelle justeringer foreslås.

NAV forventer, ut fra de forliggende opplysninger, totalt sett å være i balanse ved årets slutt. Usikkerheten er knyttet til forbruk av økonomisk sosialhjelp.

Hjemmetjenester står ovenfor betydelige utfordringer i 2017. Finansieringen av drift av Stokkbakken omsorgssenter er ikke fullt på plass enda. Avviklingen av Åsveien 7 vil styrke budsjettet for Stokkbakken, ved at gjenstående midler overføres. Forøvrig vil Eplehagen styrkes med overføringer fra avlastningsboligen for barn og unge.

Økt innleie for å sikre kapasitet, kvalitet og kompetanse har medført merforbruk i avdelinger, men dette har vært nødvendig for å sikre forsvarlighet i tjenestene.

Habilitering

Det ser ikke ut til å være behov for endring i aktivitet på nåværende tidspunkt, og prognosen tilsier balanse ved årsslutt.

Institusjoner

Prognosen ved årets slutt ser ut til å bli et merforbruk dersom utviklingen fortsetter og tiltak ikke settes inn. Lengre drift på Skogn og Breidablikktunet har medført et merforbruk på 5 mill kroner. Når det gjelder utskrivningsklare pasienter anslås pr. i dag 4 mill kroner i merforbruk. Totalt 9 mill kroner.

Det er svært vanskelig å finne tiltak for å bringe driften i balanse når Skogn og Breidablikktunet er avviklet. Når det gjelder utskrivningsklare pasienter fra sykehuset må disse i så fall prioriteres før hjemmeboende ved opphold på Staup helsehus. En løsning er å få åpnet nye Breidablikktunet med 20 nye heldøgns plasser så raskt som mulig. Da vil kapasiteten på Staup kunne brukes mer målrettet, og en slipper «propper» i systemet som forhindrer mottak av pasienter fra sykehuset.

Kultur, næring, innvandrertjenesten og tekniske områder

Enheter. (Tall i tusen)	Regnskap 30.04.2017	Regnskap 30.04.2016	Endring 2016-2017	Justert årsbudsjett 2017	Forbruk i %	Regnskap 2016	Prognose 2017	Avvik just budsj og progn
Innvandrertjenesten	-8 289	-7 052	-1 237	-1 390	596,3	-17 722	-1 390	0
Kultur	9 508	7 898	1 610	23 641	40,2	22 748	23 641	0
Drift / anlegg	4 383	4 548	-165	-1 335	-328,2	-2 522	-1 335	0
Bygg og eiendom	18 175	15 594	2 581	40 918	44,4	45 039	40 918	0
Kom. tekn. (vann, avløp, tomteforv.)	-3 253	-2 375	-878	0		0	0	0
Kom. tekn, veg, park, parkering,	5 429	3 235	2 194	10 702	50,7	13 277	10 702	0
Sum	25 953	21 848	4 105	72 537	35,8	60 820	72 537	0

Innvandrertjenesten

Det er ingen avvik av betydelig art så langt og budsjettjusteringer vil bli vurdert fortløpende. Det forventes at alle tre avdelingene vil gå i balanse ved årets slutt.

Kultur

Enhetens tjenestetilbud og aktivitet er i samsvar med budsjettet for 2017. Det er ingen planlagte aktivitetsendringer som vil ha konsekvenser i forhold til vedtatt budsjett. Prognosen for 31.12.17 er at enheten holder seg innenfor budsjettrammen.

Drift og anlegg

Regnskapet viser pr 1. tertial merforbruk, men dette skyldes etterslep på fakturering. Det er fokus på lavest mulige driftskostnader, høy aktivitet, utnyttelse av biler og maskinpark som vil gi økte inntekter.

Prognose for 31.12.17 er et regnskap i balanse.

Bygg og eiendom

Den økonomiske situasjonen på avdelingen er vanskelig. Stor økning i netto areal (areal bygd-areal avhendet) fører til økte totale kostnader. Spesifikk kostnad pr. arealenhet (kr/kvm) går derimot ned.

Pr. 1. tertial har enheten et tilsynelatende merforbruk. Dette skyldes blant annet økte lønnskostnader innenfor renhold og har sin årsak i økt vikarbruk for å lukke avvik knyttet til at renholdet ikke er i henhold til ønsket standard. Det er også økte vedlikeholdskostnader på boligdriften. Lønnsutgifter knyttet til prosjektadministrasjon og ekstra arbeid i forbindelse med

innflytting i nye bygg er foreløpig belastet drift, men vil i løpet av året bli belastet prosjektene i investeringsregnskapet.

Det forventes et merforbruk i 2017 knyttet til både renholds- og vedlikeholdskostnader. Også strømkostnadene er vesentlige. Det er usikkerhet knyttet til størrelsen på avviket ved årets slutt.

Den totale aktiviteten må reduseres. Det må strammes inn på kommunens øvrige enheters ønsker om å få utført tiltak. Kun det nødvendige må prioriteres slik at enheten som helet kan komme i økonomisk balanse ved utgangen av året.

Kommunalteknikk

Vann- og avløpsregnskapet er selvkost og vil komme i balanse ved årets slutt.

Ved 1. tertial er 60 % av budsjettet på kommunale veger benyttet. Dette som følge av en streng vinter, spesielt i forhold til mye is og påfølgende mye strøing. På bakgrunn av dette ser en det som vanskelig å komme i balanse ved årets slutt.

Områdene park og parkering vil komme i balanse ved årets slutt. Likedan friluftsområder. Tomteutvikling finansieres i sin helhet ved salg av tomter.

Prognose for kommunalteknikk pr 31.12.2017 er at enheten samlet holder seg innenfor budsjettrammen.

5. INVESTERINGER.

5.1 Status investeringer

Tiltakene er beskrevet i økonomiplanen 2017-2020.

Investeringene går i all vesentlighet som planlagt. Prosjekter med større avvik foreslås justert i denne saken.

6. FINANSFORVALTNING

6.1 Kort sammendrag

Norges Bank har holdt styringsrenten uendret på 0,5% også ved sine møter i 2017. Ved fremleggelsen av siste rentebane gjentok Sentralbanken uttalelsen om uendret rente i lang tid, men de holder en liten sannsynlighetsovervekt for rentekutt. Det er hovedsakelig lavere inflasjon og lavere lønnsvekst som trekker rentebanen ned. Den gode veksten vi har hatt i norsk økonomi normaliseres og risikoen for en dypere og langvarig nedtur synes redusert. Sentralbanken legger til grunn at vi får en avmating i boligprisene. Dette bygger på at innstrammingen i kredittpolitikken etter hvert vil slå ut på etterspørselssiden. Kommunalbanken har ikke endret marginen på sine niborlån med flytende margin, så den ligger fortsatt på + 0,7 prosentpoeng. Total utgjør samlet låneportefølje 2.527 millioner pr. 30. april. Lånene er etablert i Kommunalbanken, KLP, Husbanken og via verdipapirmarkedet. Kommunens gjennomsnittlige lånerente er 2,02%. Andelen fast rente utgjør 24% mens andelen lån som skal refinansieres de neste 12 måneder utgjør 16% (393 millioner). Gjennomsnittlig tid til forfall på alle lån er 14,7 år.

Hele rapporten er vedlagt saken.

6.2 Avviksanalyse låneportefølje – nøkkeltall

Rapport "Nå" : 30. april 2017
 Rapport "Forrige" : IMM mars 2017

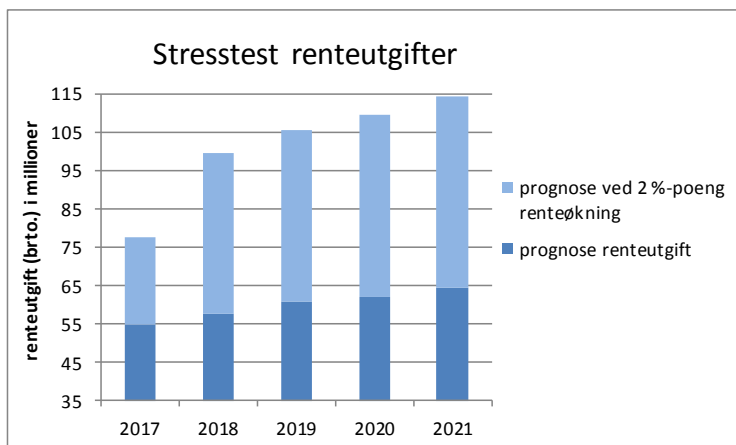
Sammensetning av passiva:	Nå	Forrige		Krav/limit
Andel lån med fast rente:	24 %	23 %	Maksimum	80 %
Andel lån med flytende rente:	76 %	77 %	Maksimum	80 %
herav rentesikret for (resten av) 2017	0 %	0 %		
herav rentesikret for 2018	0 %	0 %		
Gjennomsnittlig durasjon (år)	0,65	0,73	Min.-/makskrav:	0-4 år
Rentefølsomhet (%)	0,64	0,71		
Utløpsår lengste rentebinding	2023	2023	Maksgrense	
Andel største enkeltlån i porteføljen:	17 %	17 %	Maksimalgrense:	35 %
Gjennomsnittlig porteføljerente:	2,02 %	2,02 %		
Anslag renteutgift 2017 (mill. kroner)	54,73	54,71	Budsj. renteutg.	
Anslag renteutgift 2018 (mill. kroner)	57,53	57,46		
Innløsningsverdi rentesikring (i prosent). Negativ verdi kommer i tillegg til pari kurs, mens positiv verdi kommer til fradrag til pari kurs.	-1,10 %	-1,2		
Innløsningsverdi renteswapper (i mill kroner). Negativ verdi kommer i tillegg til pålydende gjeld, mens positiv verdi kommer til fradrag til pålydende gjeld	-28	-30		
Innløsningsverdi FRA-sikring (mill. kr)	0	0		
Lån som skal refinansieres innen 1 år (andel i %)	16	19	Maksgrense	40 %

Kommentar til "vesentlige markedsendringer":

Ingen *vesentlige* endringer i markedet for lån med kommunal risiko.

6.3 Stresstest

Nedenfor illustreres prognosen på kommunens brutto renteutgifter for økonomiplanperioden. I tillegg er det beregnet hvordan en umiddelbar renteoppgang på 2 prosentpoeng vil slå ut. En slik beregning kalles "stresstest" og har som formål å vise effekten av et markedssjokk.

7. ORGANISASJON

7.1 Sykefravær

Enhet/område	1.tertial 2014	1. tertial 2015	1. tertial 2016	1. tertial 2017		
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	1-16 dager	>=17 dager
Rådmannen m/fellestjenester	1,4 %	6,6 %	0,3 %	0,7 %	0,7 %	0,0 %
Oppvekst:	7,8 %	7,4 %	7,6 %	6,4 %	2,0 %	4,4 %
Kommunale barnehager	9,1 %	4,9 %	8,9 %	7,5 %	3,0 %	4,5 %
Halsan skole	5,5 %	5,4 %	3,9 %	7,0 %	3,1 %	3,9 %
Nesheim skole	9,7 %	4,3 %	6,1 %	4,9 %	1,7 %	3,2 %
Skogn skole	7,3 %	6,9 %	7,0 %	7,6 %	1,3 %	6,3 %
Ekne skole	12,9 %	10,2 %	2,1 %	1,9 %	1,9 %	0,0 %
Åsen skole	7,4 %	3,5 %	3,4 %	1,4 %	1,0 %	0,4 %
Ytterøy skole	4,0 %	5,7 %	3,1 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %
Frol skole	8,1 %	12,9 %	10,0 %	7,8 %	1,7 %	6,1 %
Levanger ungdomsskole	6,8 %	6,2 %	5,0 %	5,0 %	1,9 %	3,1 %
Barn og familie	6,2 %	6,1 %	6,7 %	7,7 %	1,9 %	5,8 %
Helse og velferd:	10,9 %	11,1 %	9,9 %	9,8 %	3,0 %	6,8 %
Hjemmetjenester	9,3 %	9,7 %	9,2 %	8,3 %	2,9 %	5,4 %
Habilitering	10,5 %	9,7 %	10,2 %	8,4 %	3,2 %	5,2 %
Institusjon	11,9 %	12,8 %	9,5 %	13,6 %	3,0 %	10,6 %
NAV	5,4 %	9,5 %	6,0 %	16,4 %	2,7 %	13,7 %
Samfunnsutvikling:	7,6 %	7,0 %	8,1 %	8,6 %	2,7 %	5,9 %
Innvandrertjenesten	6,8 %	7,5 %	3,5 %	6,5 %	2,9 %	3,6 %
Kultur	7,0 %	4,7 %	8,1 %	5,0 %	3,3 %	1,7 %
Drift og anlegg	1,3 %	2,8 %	3,7 %	6,8 %	0,8 %	6,0 %
Bygg og eiendom	10,2 %	7,0 %	11,9 %	13,6 %	3,1 %	10,5 %
Kommunalteknikk	5,6 %	9,6 %	5,0 %	4,6 %	1,4 %	3,2 %
Totalt	8,5 %	8,3 %	7,9 %	7,9 %	2,5 %	5,4 %

I Levanger kommune rapporteres sykefraværet for hvert tertial. Fraværet som registreres er egenmeldinger og legemeldt sykmeldinger. Kommunen har inngått IA-Avtale, og ansatte kan da bruke inntil 3 ganger 8 egenmeldingsdager. Sykefravær varierer med årstiden. Det går naturlig opp mot vinter og mørketid, og går så ned mot lys, varmere årstid og muligheten for ferie. Dette er likt i hele landet. Sykefraværet for 1. tertial vil normalt sett være høyere en fraværet i 2. tertial.

Sykefraværet for 1. tertial 2017 sammenlignes derfor med 1. tertial i tidligere år. Levanger kommune har et sykefravær på 7,9 % i 1. tertial 2017. Trenden viser at det totale fraværet i Levanger kommune går jevnt nedover. Korttidsfraværet har økt litt de siste årene. Dette kan tolkes positivt. I stedet for at ansatte er syke og presser seg for lenge i jobb, slik at det oppstår et langtidsfravær, så kan en økt bruk av egenmeldinger redusere langtidsfraværet.

Sammenlignet med Verdal kommune har Levanger de siste årene hatt et noe lavere sykefravær.

Områdene innen Helse og velferd har generelt sett det høyeste fraværet i kommunen.

